

तैत्तिरीय-ब्राह्मणभाष्ये

आद्यकाण्डे चतुर्थप्रपाठके

प्रथमोऽनुवाकः ।

हरिः ॐ ।

यस्य निश्चसितं वेदा यो वेदेभ्योऽखिलं जगत् ।

निर्ममे तमहं वन्दे विद्यातीर्थमहेश्वरम् ॥

तृतीये वाजपेयो यः स प्राधान्येन वर्णितः ।

पुनराधेयकं पिण्डपितृयज्ञश्च वर्णितः ॥

सोमादिब्राह्मणे पूर्वं यन्नाक्तं तच्चतुर्थके ।

प्रवक्ष्यते ग्रहास्तस्मिन्ननुवाके समीरिताः ॥

तत्रादौ ग्रहाणां ग्रहणं विधत्ते । “उभये वा एते प्रजा-
पतेरथ्सृज्यन्त । देवाश्चासुराश्च । तान्न व्यजानात् । इमेन्य
इमेन्य इति । स देवान्ऽशून्यकरोत् । तानभ्यषुणोत् । तान्
पवित्रेणापुनात् । तान् परस्तात् पवित्रस्य व्यगृह्णात् । ते ग्रहा
अभवन् । एतद्ग्रहाणां ग्रहत्वम् [१] । देवता वा एता यजमानस्य
गृहे गृह्यन्ते । यद्ग्रहाः । विदुरेनं देवाः । यस्यैवंविदुष एते
ग्रहा गृह्यन्ते” इति । देवा असुराश्चेत्येते द्विविधा अपत्य-
विशेषाः प्रजापतेः सकाशादधिकत्वेन सृज्यन्ते । सृष्टानाञ्च
तेषामतिबहुलत्वेन सङ्कीर्णत्वादिमेऽन्ये पृथग्भूता देवा इमे
चान्ये पृथग्भूता असुरा इति प्रजापतिस्तद्विभागं न ज्ञात-
वान् । अतो विभागज्ञानाय देवान् सर्वान्ऽशून्यकरोत् ।